

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tal-11 ta' Mejju, 2007

Citazzjoni Numru. 921/1995/2

**Joseph Bowman għan-nom u in rappreżentanza tas-
soċjetà *W.J. Parnis England Limited***

Versus

**Joseph Scerri; u b'dikriet tas-17 ta' Novembru 1997
issejjaħ fil-kawża Brian Cilia; u b'dikriet tal-20
t'Ottubru 2005 inħatru l-Avukat Tonio Azzopardi u l-
P.L. Liliana Buhagiar biex jidhru għall-werrieta ta'
Joseph Scerri li miet waqt li miexja l-kawża**

F'din il-kawża s-soċjetà attriċi qiegħda tfittex għad-danni għax qiegħda tgħid illi l-konvenut u l-imsejjaħ fil-kawża b'qerq dawru għalihom flus tagħha.

Iċ-ċitazzjoni tgħid illi l-konvenut kien impjegat bħala messaġġier mas-soċjetà *W.J. Parnis Engand Trucking Limited*, li topera mill-istess indirizz tas-soċjetà attriċi. Xogħol il-konvenut kien, fost ħwejjeġ oħra, illi jmur jiddepożita l-bank flus kontanti u *cheques* fuq isem l-attriċi. Minn investigazzjonijiet li għamlet l-attriċi saret taf

illi kien hemm ħafna *cheques* illi ssarfu b'qerq mill-konvenut, li jiswew sitt elef, erba' mija u tnejn u tmenin lira u sebgħa u sebgħin ċenteżmu (Lm6,482.77), jew somma oħra aktar preċiża, billi, sa meta nfetħet il-kawża, l-attriċi kienet għadha ma temmitx l-investigazzjonijiet tagħha.

Meta l-konvenut kien investigat mill-pulizija eżekuttiva, ammetta illi *ċ-cheques* kien sarrafhom huwa stess, u l-pulizija għanda l-ħsieb illi tieħu passi kriminali kontrieh.

Billi għalxejn sejħet lill-konvenut biex irodd dak li ħadilha, is-soċjetà attriċi fetħet din il-kawża u qiegħda titlob illi l-qorti tikkundanna lill-konvenut iħallasha sitt elef, erba' mija u tnejn u tmenin lira u sebgħa u sebgħin ċenteżmu (Lm6,482.77), jew somma oħra aktar preċiża li tiġi likwidata u li tirrappreżenta *cheques* maħruġin lill-attriċi u msarrfa b'qerq mill-konvenut, flimkien ma' flus kontanti li l-konvenut kellu jiddepożita u minflok żammhom għalih. Qiegħda titlob ukoll l-ispejjeż, fosthom dawk tal-mandat ta' sekwestru tat-3 ta' Lulju 1995 u l-imgħax legali minn dakinhar tan-notifika taċ-ċitazzjoni sa meta jsir il-ħlas.

Il-konvenut ressaq l-eċċezzjoni illi ma huwiex minnu illi hu ammetta quddiem il-pulizija dak li jingħad fiċ-ċitazzjoni. Tassew illi għaddejjin kontrieh proċeduri quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali dwar dak li jingħad fiċ-ċitazzjoni u għalhekk, sakemm jingħalqu għal kollox dawk il-proċeduri, jirriserva li jagħti aktar 'il quddiem l-eċċezzjonijiet li jistgħu jingħataw skond il-liġi.

B'dikriet tas-17 ta' Novembru 1997 issejjaħ fil-kawża Brian Cilia, li ressaq dawn l-eċċezzjonijiet:

1. għandu jifhassar *contrario imperio* d-dikriet tas-sejħa fil-kawża u l-eċċipjent għandu jinħeles mill-ħarsien tal-ġudizzju għax il-premessi taċ-ċitazzjoni huma diretti personalment kontra l-konvenut Joseph Scerri, u għalhekk kien imissha saret kawża *ad hoc* kontra l-eċċipjent u mhux li jissejjaħ fil-kawża aktar minn sentejn wara li nbdiel;

2. is-soċjetà attriċi għandha tgħid x'inhuma l-allegazzjonijiet u l-pretensjonijiet tagħha kontrih, għax kontrieh la għaddejjin proċeduri kriminali, la qatt ġie akkużat b'xejn u lanqas, ħlief għal xi jiem qabel ma ippreżenta l-eċċezzjonijiet, qatt ma l-attriċi allegat li hu għamel xi ħaġa irregolari, u anzi faħħritu għax-xogħol tiegħu meta spiċċa mill-impjeg; u

3. L-allegazzjonijiet u l-pretensjonijiet magħmula fiċ-ċittazzjoni safejn magħmula kontrieh huma frivoli, vessatorji u bla bażi, u jagħmlulu inġurja u jagħtuh malafama gravi.

Il-fatti rilevanti għal din il-kawża seħħew hekk:

Is-soċjetà attriċi hija soċjetà kummerċjali. Meta klijenti tas-soċjetà jmorru l-uffiċċju tagħha biex iħallsu, ġeneralment *b'cheque*, il-ħlas kien isir f'idejn skrivan, li kien ikun Brian Cilia, l-imsejjaħ fil-kawża. Iċ-*cheques* li jkunu daħlu matul il-jum ta' xogħol jingabru, flimkien ma' flus kontanti li jkunu daħlu, jitniżżlu fuq *deposit slip* minn Brian Cilia stess u, jew l-għada jew aktar tard dakinhar stess, il-konvenut Joseph Scerri, li kien impjegat bħala messaġġier, kien jieħu iċ-*cheques* u l-flus biex jiddepożitahom il-bank.

F'xi żmien is-soċjetà attriċi innotat illi kien hemm xi klijenti illi mill-kotba kien jidher illi ma kinux ħallsu. Meta investigat saret taf illi fil-fatt daww il-klijenti kienu ħallsu *b'cheques* li, għalkemm ma kinux jidhru fuq id-*deposit slips*, fil-fatt kienu ġew imsarrfa fi flus kontanti minn Scerri. Naturalment, li kieku iċ-*cheques* li ssarrfu fi flus flok ġew depożitati l-bank kienu jidhru fuq id-*deposit slips*, id-diskrepanza kienet tidher mill-ewwel, iżda għal xi żmien inħbiet għax iċ-*cheques* li kienu jissarrfu fi flus ma kinux jitniżżlu fuq id-*deposit slips* li Cilia kien iħejji qabel ma Scerri kien imur bihom il-bank¹. Din hija indikazzjoni ċara illi Cilia kien kompliċi ma' Scerri f'din il-biċċa, u kienu jiftiehm minn qabel liema *cheques* kienu sejr in jigu depożitati regolarment – u għalhekk Cilia seta' jniżżilhom fuq id-*deposit slips* – u liema kienu sejr in jissarrfu fi flus minn Scerri, u li għalhekk Cilia kien "jaħbihom" billi ma jniżżilhomx.

Biex ikunu jistgħu jissarrfu iċ-*cheques* pagabbli lis-soċjetà kienu jkunu ittimbrati b'sigill tas-soċjetà u titqiegħed fuqhom firma falza ta' direttur. Meta *cheques* kienu jissarrfu fi flus dan kien isir dejjem b'qerq billi s-soċjetà qatta ma kienet issarraff *cheques* fi flus: kienet dejjem tiddepożitahom fil-kont bankarju tagħha u, meta tkun teħtieġ flus kontanti, kienet tiġbed mill-kont².

¹ Ara x-xieħda ta' Joseph Bowman fis-seduta tat-3 ta' Diċembru 1998, *fol.* 70.

² Ara x-xieħda ta' Joseph Bowman fis-seduta tat-3 ta' Diċembru 1998, *fol.* 63.

Dan kollu joħroġ mhux biss mix-xiehda tas-soċjetà attriċi iżda wkoll mill-istqarrija maħlufa tal-konvenut Joseph Scerri, li mhux biss stqarr il-ħtija tiegħu iżda wkoll illi dak li għamel għamli b'komplicità ma' Cilia³.

Tassew illi Cilia qiegħed jikkontesta dan kollu; madankollu, kontra Cilia hemm mhux biss ix-xiehda ta' Scerri iżda wkoll ix-xiehda taċ-ċirkostanzi, għax, kif seħħet il-biċċa, bilfors illi Scerri kien qiegħed jaħdem ma' min xogħlu kien li jhejji d-*deposit slips*, li kien Cilia.

Cilia qal ukoll illi mhux hu biss kien jaqdi lill-klijenti u jieħu l-ħlas mingħandhom, u għalhekk jista' jkun illi ċ-*cheques* imsarrfa b'qerq kienu *cheques* illi ma għaddewx minn idejh iżda minn idejn ħaddieħor. Dan hu minnu, iżda l-biċċa l-kbira tal-ħlasijiet kienu jsiru f'idejn Cilia; kien biss eċċezzjonalment illi kien igħinu ħaddieħor. In-numru ta' *cheques* imsarrfa b'dan il-mod – għoxrin – juri illi jew ħaddieħor dawwar għalih iċ-*cheques* kollha li għaddew minn idejh – ħaġa li diffiċilment kienet issir bla ma jintebaħ Cilia stess, ladarba f'kull każ, iċ-*cheques* kollha, ukoll dawk li jkun irċeva ħaddieħor, kellhom jingħataw lil Cilia biex inizzilhom fuq id-*deposit slips*, u Cilia kien jintebaħ li hemm xi ħaġa mhix f'postha jekk xi ħadd li għenu jirċievi l-ħlasijiet ma jgħaddilux iċ-*cheques* – jew inkella kien Cilia stess li, għax il-biċċa l-kbira tal-ħlasijiet kienu jgħaddu minn idejh u għax kien hu li kien iżomm *record* tal-ħlasijiet, kellu opportunità jagħżel uħud miċ-*cheques*, mhux kollha, biex it-tbagħbis ma jidhirx, u seta' wkoll jaħbihom billi ma jnizzilhomx fuq id-*deposit slips*.

Barra minn hekk, Cilia xehed ukoll illi fil-ġranet meta ssarrfu dawn iċ-*cheques* hu kien ikun xogħol – ma kinux fi ġranet meta hu kien *on leave*⁴ – u għalhekk kien ikun jaf jekk ħaddieħor irċevix xi ħlas, u li kellu jistenna li ċ-*cheque* jasal għandu.

Ukoll, ma huwiex kontestat illi wħud miċ-*cheques* li ssarrfu kien irċevihom Cilia⁵, u għalhekk ma jstax igħid illi rċevihom ħaddieħor, illi min irċevihom ma tahomlux, u illi hu b'xi mod ma ntebaħx.

³ Ara l-*affidavit* ta' Joseph Scerri mahluf fid-19 ta' Frar 1999, *fol.* 85 *et seq.*; ara wkoll ix-xiehda ta' Joseph Scerri fis-seduta ta' 1-24 ta' Ġunju 1999, *fol.* 207 *et seqq.*

⁴ Ara x-xhieda ta' Brian Cilia fis-seduta tat-13 ta' Novembru 2001, *fol.* 403.

⁵ Ara x-xhieda ta' Brian Cilia fis-seduta tat-13 ta' Novembru 2001, *fol.* 410.

Il-qorti għalhekk temmen illi tassew kien Cilia li, b'kompliċità ma' Scerri, qarraq bl-attriċi: illi Cilia kien jagħżel iċ-*cheques* – minn dawk li jkun irċieva hu stess jew mill-ftit li jkun irċieva ħaddieħor li jgħaddihom lilu – biex flok jiġu depożitati jissarrfu minn Scerri; illi jew Cilia jew Scerri kien jittimbrahom u jagħmel firma falza fuqhom; illi dawn iċ-*cheques* Cilia ma jniżżilhomx fuq id-*deposit slips*; u illi mbagħad meta Scerri jmur il-bank kien isarraf dawk iċ-*cheques* u jiddepożita l-bqija, u l-flus jaqsmuhom bejniethom.

Lanqas ma hija tajba l-eċċezzjoni ta' Cilia illi l-premessi taċ-ċitazzjoni ma jolqtux lilu. Naturalment, ladarba ma kienx parti fil-kawża mill-bidu iżda ssejjaħ wara, Cilia ma ssemmiex fiċ-ċitazzjoni, iżda, ladarba kien kompliċi ma' Scerri, dak li sar bi ksur tal-liġi iwieġbu għalih it-tnejn.

Dwar *quantum* ma hemmx kontestazzjoni, u jirriżulta wkoll mid-dokumenti esebiti fil-proċess.

Għal dawn ir-raġunijiet il-qorti taqta' l-kawża billi, wara li tiċċad l-eċċezzjonijiet kemm tal-konvenut u kemm ta' l-imsejjaħ fil-kawża, tikkundanna lill-konvenut u lill-imsejjaħ fil-kawża, *in solidum* bejniethom, iħallsu lill-attriċi s-somma ta' sitt elef, erba' mija u tnejn u tmenin lira u sebgħa u sebgħin ċenteżmu (Lm6,482.77), flus ta' l-attriċi minnhom approprijati indebitament, u tikkundannahom ukoll *in solidum* iħallsu l-ispejjeż kollha tal-kawża u l-imgħaxijiet kollha mitluba fiċ-ċitazzjoni.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----